

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS IV KATEGORIJOS PSICHOLOGO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I SKYRIUS PAREIGYBĖ

1. Pareigybės pavadinimas – Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – Tarnybos) IV kategorijos psichologas.
2. Pareigybės grupė – švietimo pagalbos specialistas.
3. Pareigybės lygis – **A1**.
4. Pareigybės kategorija – IV kategorijos psichologas.
5. Profesijos kodas (Lietuvos profesijų klasifikatorius LPK 2012) – 263401.
6. Pareigybės paskirtis – bendradarbiaujant su mokinio (vaiko) tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais įvertinti ir padėti spręsti mokinio (vaiko) asmenybės ir ugdymosi problemas, teikti švietimo, informacinę, ekspertinę, konsultacinę ir psichologinę pagalbą pedagogams ir tėvams, prevencinėmis priemonėmis stiprinti mokinių (vaikų) psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, skatinti saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos mokyklose kūrimą, padėti mokiniams (vaikams), mokytojams, kitiems švietimo pagalbos darbuotojams atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, aktyviai bendraujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais) bei užtikrinant Tarnybos nuostatuose numatytos veiklos vykdymą, tikslų ir uždavinių įgyvendinimą.
7. Tarnybos psichologas yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Tarnybos direktoriui.
8. Metinės veiklos užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius psichologui nustato ir kasmetinę veiklą vertina tiesioginis jo vadovas – Tarnybos direktorius.

II SKYRIUS SPECIALIEJI REIKALAVIMAI ŠIAS PAREIGAS EINANČIAM DARBUOTOJUI

9. Specialistas, einantis IV kategorijos psichologo pareigas, turi atitikti šiuos specialius reikalavimus:
  - 9.1. turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą, psichologo profesinę kvalifikaciją – psichologijos magistro laipsnį (studijų apimtis – ne mažesnė nei 240 kreditų) ar jam prilygstančią profesinę kvalifikaciją (ne trumpesnių nei 5 metų nuosekliųjų studijų);
  - 9.2. turėti psichologo praktinės veiklos patirties švietimo įstaigoje;
  - 9.3. žinoti ir gebėti taikyti Lietuvos Respublikos Konstituciją, Lietuvos Respublikos įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, kitus teisės aktus, reglamentuojančius psichologinės pagalbos teikimą, specialųjį ugdymą ir švietimo pagalbą, išmanyti Lietuvos psichologinės pagalbos ir švietimo sistemas;
  - 9.4. gebėti taikyti WISC III^{LT}, WASI, WAIS-III intelekto vertinimo metodikas, atliekant asmens psichologinį įvertinimą;
  - 9.5. gerai mokėti valstybinę kalbą, žinoti kalbos kultūros pagrindus;
  - 9.6. turėti patenkinamus kompiuterinio raštingumo gebėjimus, informacijos paieškos ir sklaidos IKT (informacinių komunikacinių technologijų) priemonėmis bei naudojimosi dokumentų valdymo sistemomis įgūdžius;
  - 9.7. gebėti veikti specialistų komandoje, vertinant mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius;
  - 9.8. gebėti laikytis konfidencialumo, nešališkumo, skaidrumo principų vykdant pareigas;
  - 9.9. gebėti laikytis profesinės etikos, bendraujant su Tarnybos darbuotojais ar klientais, konsultuojant švietimo pagalbos gavėjus, teikiant informaciją ir švietimo pagalbą.

III SKYRIUS

ŠIAS PAREIGAS EINANČIO DARBUOTOJO FUNKCIJOS

10. Tarnybos IV kategorijos psichologo veiklos sritys:

10.1. **įvertinimas:** psichologinis mokinio (vaiko) įvertinimas siekiant nustatyti jo galias ir sunkumus, raidos ypatumus, asmenybės ir ugdymosi problemas, specialiuosius ugdymosi poreikius, bendradarbiaujant su kitais Tarnybos specialistais;

10.2. **konsultavimas:**

10.2.1. *mokinio* (vaiko) asmenybės ir ugdymosi problemų nustatymas, tiesioginio poveikio būdų numatymas ir psichologinio konsultavimo technikų taikymas individualiai ar/ir grupėje, dirbant su mokiniais (vaikais), turinčiais bendravimo, elgesio, emocijų, tarpusavio santykių, mokymosi problemų, priklausomybių, patyrusiais traumą (išgyvenusiais netektį, tėvų skyrybas ir kitais atvejais), patyrusiais smurtą ar smurtavusiais (ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie smurto faktą momento), bendradarbiavimas su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais ar kitais švietimo įstaigos darbuotojais ir kitais su mokinio (vaiko) ugdymu susijusiais asmenimis, rekomendacijų jiems teikimas;

10.2.2. *mokytojų ar kitų švietimo įstaigos darbuotojų*, smurtavusių ar smurtą patyrusių mokykloje, psichologinis konsultavimas;

10.3. **švietimas:** mokyklų bendruomenių švietimas vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos, psichologinių problemų prevencijos klausimais;

10.4. **psichologinių problemų prevencija:** pagalba mokyklos vaiko gerovės komisijai (toliau – komisija) krizės mokykloje metu (psichologinių krizių mokykloje intervencija ir postvencija (įvykus savižudybei, smurto atvejui ar kt.).

11. Tarnybos IV kategorijos psichologo pareigas einantis specialistas vykdo šias funkcijas:

11.1. Tarnyboje, ugdymo įstaigoje (ar esant žymiai ribotam asmens mobilumui dėl ligos ar patologinės būklės – asmens namuose) *įvertina* vaiko brandumą mokyklai, mokinio (vaiko) raidos ypatumus, galias ir sunkumus, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, specialiuosius ugdymosi poreikius;

11.2. *Konsultuoja* mokinius ir teikia psichologinę pagalbą kai kreipiasi:

11.2.1. mokinys (vaikas) (savarankiškai);

11.2.2. mokinio (vaiko) tėvai (globėjai, rūpintojai) dėl pagalbos vaikams, besimokantiems švietimo įstaigose, kuriose nėra psichologų;

11.2.3. švietimo įstaigos Vaiko gerovės komisijos pirmininkas (jo nesant – jo pavaduotojas arba kitas mokyklos vadovo įgaliotas komisijos narys), kai mokinys siunčiamas komisijos sprendimu, gavus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą dėl nuodugnaus mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo (komisijai numačius, kad mokinį būtų tikslinga ugdyti pagal pritaikytą programą) arba psichologinio konsultavimo;

11.2.4. Vaiko teisių apsaugos tarnyba, mokykloje nesant psichologo.

11.3. bendradarbiaudamas su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, kitais švietimo įstaigų darbuotojais ar su mokinio (vaiko) ugdymu susijusiais asmenimis (dirbdamas individualiai ar grupėse), *nustato* mokinio (vaiko) asmenybės ir ugdymosi problemas, *numato* tiesioginio poveikio būdus, *taiko psichologinio konsultavimo technikas*, *teikia rekomendacijas* tėvams ir pedagogams, konsultuoja juos specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo, ugdymo organizavimo, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų prevencijos bei jų sprendimo klausimais, konsultuoja mokinius jų polinkių ir gabumų, pažintinių funkcijų lavinimo klausimais;

11.4. vadovo nurodymu *konsultuoja smurtavusius* ar smurtą mokykloje patyrusius mokinius, mokytojus ir kitus švietimo įstaigų darbuotojus;

11.5. *stiprina* mokytojų, kitų švietimo įstaigos darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) *gebėjimą bendrauti* su mokiniais (vaikais), turinčiais psichologinių problemų, *teikia metodinę pagalbą* pedagogams, specialistams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) mokinio (vaiko) pažinimo, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių mokinių (vaikų) ugdymo bei jo organizavimo klausimais;

11.6. bendradarbiaudamas su tėvais ir ugdymo įstaigų vaiko gerovės komisijomis, kitomis institucijomis ir asmenimis, *kaupia ir analizuoja informaciją bei dokumentus*, reikalingus konsultuojamų mokinių problemoms spręsti;

11.7. *informuoja* mokinio (vaiko) tėvus (globėjus, rūpintojus) apie raidos vertinimo išvadas ir rezultatus, specialiuosius ugdymosi poreikius ir jų tenkinimą, gavęs tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą, teikia informaciją apie mokinius (vaikus), turinčius psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų, suinteresuotiems asmenims ar institucijoms;

11.8. dalyvauja projektuose, prevencijos ir kitose programose, padedančiose veiksmingiau ugdyti psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius mokinius (vaikus), išvengti psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų ar jas spręsti;

11.9. teikia pagalbą mokyklų vaiko gerovės komisijoms krizių mokyklose metu, koordinuoja intervencijos ir postvencijos priemones, teikia metodines rekomendacijas;

11.10. išbando naujai parengtas psichologinio vertinimo metodikas;

11.11. padeda laiduoti palankias psichologines sąlygas mokinio (vaiko) ugdymo(si) procese;

11.12. rengia ir tvarko savo darbo dokumentus;

11.13. identifikuoja įstaigos *konfidencialią informaciją*, ją korektiškai naudoja ir *saugo*;

11.14. Tarnybos vadovo pavedimu dalyvauja darbo grupių bei komisijų veikloje, vykdo kitus vadovo nurodymus susijusius su pagrindinėmis funkcijomis;

11.15. tikslingai, sistemingai ir kryptingai *kelia profesinę kvalifikaciją* specializuotose kursuose, seminaruose, stažuotėse bei kitų specialistų darbo vietose, domisi psichologinio darbo ir švietimo politikos naujovėmis, informuoja apie jas vadovą, konsultuoja kitus darbuotojus ir klientus, analizuoja ir reflektuoja savo profesinę veiklą siekdamas ją tobulinti.

12. Vykdydamas funkcijas IV kategorijos psichologas:

12.1. 60 procentų savo darbo laiko skiria tiesioginiam darbui su klientais (kontaktinis darbo laikas), o likusį laiką – kitoms funkcijoms, veikloms ir darbams vykdyti (nekontaktinis darbo laikas);

12.2. laikosi darbo sutarties sąlygų, Tarnybos vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos instrukcijų reikalavimų;

12.3. tausoja tarnybos turtą ir išteklius;

12.4. gerbia ir gina įstaigos interesus;

12.5. reguliariai, tikslingai ir kryptingai tobulina bei kelia savo profesinę kvalifikaciją;

12.6. vykdo kitus tarnybos vadovo pavedimus, susijusius su pagrindinėmis funkcijomis.
